

Чому Ізраїль та Іран балансують на межі і хто може зупинити велику війну

13.05.08.06.2026 Пн

6 хв

На подальший розвиток конфлікту можуть вплинути США, адже Трампу невідгдна чергова ескалація

РОМАН КОТ

Ілюстраційне фото: Ізраїль та Іран вперше з квітня обмінялися прямими ударами (Getty Images)

Вимкни хаос міжнародних новин! Отримуй тільки важливе з РБК-Україна у Google

Ізраїль та Іран вперше з квітня розпочали новий обмін ударами по території один одного. Загострення сталося на тлі спроб США укласти мирну угоду з Тегераном.

РБК-Україна пояснює, що відбувається між Тель-Авівом та Тегераном, а також які шанси зупинити нову велику війну на Близькому Сході.

Головне:

- **Поволення ударів:** Ізраїль та Іран вперше з квітня порушили затишшя та перейшли до прямого воєнного протистояння.
- **Інтерес Тегерана:** Іран б'є по Ізраїлю обмежено, але уникає повномасштабної ескалації, щоб не зірвати вигідні для себе переговори зі США.
- **Економічний важіль:** Тегеран стримує повноцінну ескалацію, але тисне на Трампа через загрозу блокування Ормузької протоки.
- **Внутрішній чинник:** Нетаньягу змушений діяти проактивно на тлі підготовки Ізраїлю до осінніх парламентських виборів.
- **Тимчасовий характер:** США мають достатньо важелів впливу, тому нинішній спалах конфлікту навряд чи переросте у велику війну.

Поступове напруження

В квітні цього року, після 40-денної війни між Ізраїлем та США проти Ірану здавалося, що напруження на Близькому Сході пішло на спад. Штати втягнулися у довгі та складні переговори з новою іранською владою. А єдиною гарячою точкою в регіоні залишався Південний Ліван.

Місцеве угруповання "Хезболла" давно має тісні союзницькі відносини з Іраном, тож в ході конфлікту підтримало Тегеран та почало обстрілювати північ Ізраїлю. У відповідь Тель-Авів розпочав наземну операцію, аби усунути цю загрозу.

Успіхи Ізраїлю досі обмежені. "Хезболла" використовує давно випробовану партизанську тактику.

Крім того, угруповання запозичило досвід російсько-української війни з акцентом на дешеві і масові дрони, проти яких Ізраїль досі не знайшов протидії. Особливі труднощі ізраїльській армії створюють дрони на оптоволоконні.

>

Читайте також: [Обмін ударами і зірване перемир'я: що відбувалося між Ізраїлем та Іраном за ніч](#)

>

Та головне – дипломатичне прикриття. В ході переговорів зі США Іран чітко заявив, що фронт у Лівані є складовою майбутніх домовленостей, Ізраїль має припинити бойові дії і там. Як наслідок, США тиснули на Тель-Авів, аби той не створював зайве напруження.

При цьому у "Хезболлі" більш розв'язані руки, і обстріли ізраїльської території продовжуються. Поворотним у цьому плані став випадок 7 червня. В неділю зранку угруповання вперше за довгий час завдало масованого ракетного удару.

Ізраїль у відповідь атакував район Дахія в столиці Лівану Бейруті, де перебуває керівництво "Хезболли".

Ще на етапі підготовки ізраїльського удару міністр закордонних справ країни Аббас Араґчі опублікував у соцмережі X прапори Лівану та Ірану. Таке дипломатичне попередження згодом вилілось власне в удар по Ізраїлю.

Стратегія Ірану та Ізраїлю

Подальший розвиток подій буде залежати від розрахунків у Тегерані, Тель-Авіві, а також у Вашингтоні.

Для Ірану переговори, які тривали протягом останніх двох місяців, загалом склалися на його користь. Тегеран використовував проти США той факт, що час грає більше на його стороні.

Іранське керівництво вміло використовує можливість впливати на світову економіку через блокування Ормузької протоки. Це, своєю чергою, створює потужний важіль тиску на Трампа.

Для президента США важливі одразу декілька моментів у цьому плані – необхідність зменшити ціни на палне для американців і показати хоча б якусь перемогу перед виборами його партії до Конгресу.

Зрештою, не варто забувати і про тиск на Трампа з боку арабських союзників у Перській затоці.

Водночас іранська влада розуміє, що може довше терпіти нинішній статус-кво з відсутністю повноцінної угоди завдяки тому, що є менш чутливою до громадської думки. На практиці це означає, що погрози Трампа щодо Ірану ефективні лише частково.

З цієї точки зору Ірану не вигідна нова повноцінна ескалація, адже вона може звести нанівець все, чого добився і ще може добитися Тегеран від США. Звідси – риторика з Тегерану, яка з одного боку, агресивна, з іншого, не переходить грань.

"Сьогодні ввечері агресори отримали свою відповідь. Ця відповідь є попередженням припинити своє зло; будь-які нові дії зустрінуть ще більш нищівну відповідь та важчі наслідки", – одразу після ударів заявив радник верховного лідера Ірану Мохсен Резаї.

> Читайте також: [Адміністрація Трампа усунула Ізраїль від переговорів з Іраном, - NYT](#)

Для Ізраїлю все зовсім по-іншому. Війну проти Ірану США завершили фактично одноосібно і до кінця не знищили ні ядерний, ні ракетний потенціал Ірану. Ба більше, до влади в Тегерані прийшли більш радикальні лідери, у яких менше "гальм".

Усе це не усуває, а навпаки посилює загрозу для Ізраїлю. Особливо в довшій перспективі, коли Іран зможе відновити свої військові спроможності.

До того ж, потрібно враховувати чинник внутрішньої політики – наближення парламентських виборів в Ізраїлі, які мають відбутися цієї осені. Аби прийнятні зберегти своє реноме "сильного політика", Нетаньягу потрібно і надалі діяти проактивно.

Чинник США

У Вашингтоні нове загострення між Ізраїлем та Іраном зустріли роздратовано – прийнятні, судячи із заяв Трампа.

"Ви випустили ракети – досить. Поверніться за стіл переговорів", – заявив президент США в ефірі Fox News, звертаючись до Ірану.

Згодом відбулася і його термінова розмова з Нетаньягу. Як повідомляє [Axios](#) з посиланням на джерела у Білому домі, Трамп попросив Нетаньягу тимчасово відкласти заходи у відповідь проти Ірану.

За словами американських посадовців, Нетаньягу намагався протистояти цьому і переконати Трампа дозволити Ізраїлю атакувати Іран.

Втім, уже за кілька годин ізраїльська авіація завдала ударів по іранських об'єктах. Але посадовець міноборони США повідомив [Axios](#), що ізраїльські удари були "відносно обмеженими".

З огляду на це не виключено, що Нетаньягу вдалося добитися від Трампа згоди на удар по Ірану, суто аби зберегти "обличчя". Однак поінформовані співрозмовники РБК-Україна в Ізраїлі вважають, що нинішнє загострення тимчасове. У США вистачає важелів, аби стримати Ізраїль від більш масштабної операції.

Питання – відповідь (FAQ)

– Чому Ізраїль та Іран знову почали обстрілювати один одного у червні 2026 року?

– Загострення відбулося після масованого удару угруповання "Хезболла" по ізраїльській території 7 червня. У відповідь ЦАХАЛ атакував штаб-квартиру бойовиків у Бейруті, що змусило Тегеран виступити з дипломатичними погрозами та поновити прямі ракетні удари.

– Яка позиція Дональда Трампа щодо конфлікту?

– Президент США виступив категорично проти ескалації та ультимативно закликав Іран повернутися до переговорів в ефірі Fox News.

За даними інсайдерів, Вашингтон чинить жорсткий тиск на уряд Нетаньягу, вимагаючи тимчасово відкласти масштабну військову відповідь.

– Чому Ірану наразі невідгдна повномасштабна велика війна з Ізраїлем?

– Тегеран задоволений перебігом двомісячних переговорів зі США, оскільки час грає на його користь. Повноцінний конфлікт повністю нівелює дипломатичні здобутки Ірану та змусить Вашингтон діяти радикально, замість пошуку компромісів.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.

– Чи є ризик, що нинішнє загострення переросте у тривалу велику війну?

– Поінформовані джерела оцінюють цю ескалацію як тимчасову. Сполучені Штати мають достатньо фінансових та політичних важелів впливу на Ізраїль, аби стримати його від масштабної операції.